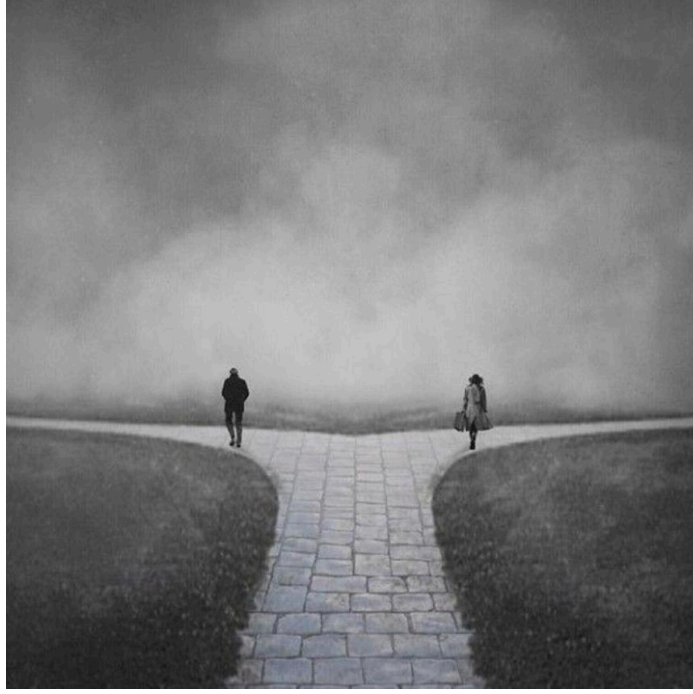

Tercih

– MESUT ÇİFTÇİ · 19 Mayıs 2024

"Amazon Ormanları'nda bir kelebeğin kanat çırpması, ABD'de fırtına kopmasına neden olabilir. Farklı bir örnekle bu, bir kelebeğin kanat çırpması, Dünyanın yarısını dolaşabilecek bir kasırganın oluşmasına neden olabilir. Kelebek etkisini tam olarak anlayabilmek için kaos teorisini anlamak gerekir."

Adam yüreğinde yaralı bir öyküyü taşıyordu. Bu öykü adamın hayatının tam merkezindeydi ve diğer her şey bu öykünün etrafında şekillenmekteydi. Aslında tüm insanların hayatlarına buna benzer öyküler ve olaylar vardır. Bir gün bir şey olur ve daha sonra olan her şey o olayın etrafında şekillenir. Ama çoğu insan bunun farkına varmaz, bunu ayırt edemez. Bir çok önemsiz olayı zihinde ve yüreğinde senelerce taşır. Ancak adam, hayatının merkezinde olan bu hüznü dolu yaralı öykünün tüm ömrünün merkezinde olduğunu biliyordu.

İnsanın önemsemeyen verdiği kimi küçük kararlar tüm geleceğini değiştirebilir ve bu değişim bundan sonraki hayatının nasıl geçeceğini belirleyebilir. Basit bir güzergah değişikliği mesela.

Şimdi orta yaşlarda olan adam geçmişte liseyi bitirip üniversite sınavına girdiğinde üniversite bölümleri arasında okulun rehber öğretmenleri ile birlikte bir tercih sıralaması yapmıştı örneğin. Sınav sonucu pek iyi değildi ve bunu kendisi de bilmekteydi. Ancak bu konuda artık yapacak hiç bir şeyi bulunmamaktaydı. O sebepten var olan puanıyla en iyi tercihleri yapmak zorundaydı. O da rehber öğretmenin yardımıyla öyle yaptı ve iki yıllık sağlık bölümlerini yazdı tercihlerine. Tercihleri arasında en

fazla işimkanının bulunduğu bölüm Anestezi Teknikerliği idi. Hem iki yıllık bir okuldu, yoksul olduğu için iki yılda okulu nitirecek ve fazla masraf yapmayacaktı. Her şeyi planlamıştı. Tercih listesini doldurup mezun olduğu lisenin okul müdürlüğüne tercih listesini verdi.

Normalde her zaman kullandığı yolu kullanıp evine dönebilirdi. Ama yapmadı. Başka bir yoldan evine dönmeye karar verdi. Bunu neden yaptığı hakkında ise hiç bir fikri yoktu. Yalnızca her zaman gittiği güzergahı değil de başka bir güzergahı tercih etmişti o kadar. Son derece basit ve anlık bir karardı bu.

Tercih ettiği güzergahta komşularının kendinden bir iki yaş büyük oğlu ile karşılaştı. Kendisi Ziraat Fakültesinde okuyordu. Adamı görünce selamladı, hal hatır sordu. Adamda gayri ihtiyari üniversite tercihlerini yaptığını ve o ula teslim ettiğini söyledi. Ardından komşunun oğlu puanının ne olduğunu ve hangi bölümleri yazdığını sordu. Adam ise puanını ve yazdığı yerleri söyledi. Bunun üzerine komşunun oğlu şaşırarak ona:

"Ya hiç olur mu hiç öyle şey? Anestezi de neymiş? Ziraat Fakültesini yazsana. Hem dört yıllık bölüm, mezun olunca Mühendis olacaksın, Askerde de rahat edersin." dedi.

Ancak adamın aklından ziraat fakültesi hiç hiç geçmemişti. Ziraat ile ya da tarım ile hiç bir alakası yoktu. Ailesinin de ne bir karış toprağı vardı ne de hayvanları. Adam komşunun oğlunu nazik bir şekilde geçiştirmeye çalıştı;

"Ya sağolasın ama ben sağlıkçı olmak istiyorum. Ziraatle benim ne işim olur" dedi.

Ama komşunun oğlunun ikna olmaya pek niyeti yoktu. Adamı yani adamın lise mezunu on yedi yaşındaki o halini ikna etmek için elinden geleni ardına koymadı. Peşini de bırakmıyordu. Adam ile beraber evine kadar geldi. Adam annesiz ve babasız büyümekteydi ve adama dededi ve babaannesi bakmaktaydı. Komşunun oğlu Adamla birlikte Adamın bahçesine kadar geldi. Arıdandan adamın dedesinin toprak damda çalıştığını gördü ve selam vererek;

"Selamün Aleyküm Ömer Amca, ben senn bu torununu anlamıyorum. Tutturmuş bir anestezi diye, söyle şunu ziraat fakültesini yazsın!" dedi.

Adamın dedesi; "Ve aleyküm selam Hasan oğlum, ben ne bilirim dediğinizi, Murat ne yazıyorsa o" dedi.

Komşunun oğlu Hasan; " Ömer Amca senin torun iki yıllık bölümü yazmış, üstüne üstlük o bölümü bitirince askerliği de uzun dönem yapmak zorunda kalacak. Ama benim dediğim bölüm dört yıllık, üstüne üstlük bitirirse askerliği kısa dönem yapabilir, hem de mühendis olacak, Ziraat Mühendisi, senin emekli olduğun çiftliğe şef bile olabilir!" dedi.

Murat'ın dedesi ise; "Oğlum bak bu daha iyiymiş, yazsana Hasan'ın dediği yeri." dedi Murat'a.

Murat ise dedesine; " Dede benim ziraat ile neşim olur, ben anlamam ki?" diye cevap verdi.

Komşunun oğlu Hasan ise; " Ben çok mu anlıyordum sanki? Benim babamda adliyede hademe, illa çiftçiler ziraat okuyacak diye bir kural mı var?" diye ısrarına devam etti.

Adam yani Murat hiç istemiyordu ama Murat'ın dedesi ikna olmuştu. Murat'ın elinde son bir koz kalmıştı ve onu öne sürdü;

" Ama ben çoktan verdim tercih formunu okula. " dedi.

Komşunun oğlu Hasan ise Murat'ın kozunu anından çürüttü; " Sen onu dert etme, ben okul müdürünü tanırım. Beraber gideriz, tercihlerimizi değiştireceğiz deriz, ne olur ki? Hatta haydi okul kapanmadan gidelim." dedi.

Murat'ın son koz olarak öne sürdüğü bahane bir anda ağırlığını yitirmişti. Murat çaresizce tek velinimetini dedesine baktı. Şimdiye kadar hiç onun sözünden çıkmamıştı.

Dedesi;" Hasan oğlum doğru söylüyor, gidin de değiştirin." dedi.

Murat her zaman ki gibi bunu emir telakki etmişti. İstemeye istemeye de olsa okula gittiler Hasan ile. Hasan yolda durmadan Ziraat Fakültesini anlatıyordu. Murat'ın bu konuda bir umudu okul müdürü kalmıştı. Ancak bu umudu da çabucak son buldu. Komşunun oğlu Hasan'da aynı liseden mezun olmuştu. Bu sebepten okul müdürünün elini öptü, hoş beş konuştular ve konu Murat'ın tercihlerine geldi.

Okul Müdürü; " Normalde olmaz ama burada gözümün önünde silip yazarsanız olur. " dedi.

Sonra komşunun oğlu Hasan Murat'ın tercihlerini silip yerine Ziraat Fakültelerini yazdı. Hasan'ın sildiği bir aylık bir araştırma ve çalışma değildi yalnızca. Hasan'ın sildiği Murat'ın hiç gerçekleşmeyecek olan geleceğiydi. Murat daha sonra bu anı zihninde defalarca düşünmüştü; Ziraat Fakültesi'nde alakası olmayan derslerde zorluk çekerken, mezun olduktan sonra iş ararken, dağ başındaki çiftliklerde sigortasız çalışırken hep düşündü. Her zaman kullandığı güzergahı seçse komşunun oğlu Hasan ile hiç karşılaşmayacak ve Ziraat Fakültesinde okuyup Ziraat Mühendisi olmayacaktı. İnsanlardan ve kentlerden uzak çiftliklerde çalışmak ya da işsiz gezmek zorunda kalmayacaktı. Sadece küçük bir tercih tüm hayatını tamamıyla değiştirmişti.

Bu olayın bir benzerini de lise birinci sınıftan ikinci sınıfa geçerken yaşamıştı. Lisenin ikinci sınıfında

bölüm tercihi yapıyordu. Murat çalışarak matematik, fizik ve kimya derslerinde başarılı olsa da bu dersleri sevmiyordu. Edebiyat dersini, tarih dersini, coğrafya dersini ise keyifle öğreniyor ve hatta ileride bir yazar olmayı düşünüyordu. Lise ikinci sınıfta öğrenciler sayısal sözel ve eşit ağırlık olmak üzere bölümlere ayrılıyordu. Murat sözel bölümü tercih etmeyi planlıyordu ve öyle de yaptı. Ancak okulda şöyle bir düzen vardı; derslerde başarılı olan derslerde yüksek notlar alan öğrenciler sayısal bölüme giriyor ve geri kalanlar sözel bölüme ayrılıyordu. Her öğrenci sayısal bölümde okumak istiyordu. Ama Murat sevmiyordu sayısal derslerini ve istemiyordu sayısal bölüme geçmeyi. Bu yüzden de sözel bölümü tercih etmişti.

Ancak bir gün okul müdür yardımcısı Sakine Hanım Murat'ı odasına çağırdı. Murat şaşırmişti, müdür yardımcısı ile ne işi olurdu ki? Her zaman uslu bir öğrenciydi Murat, kurallara uyardı, sigara bile içmezdi. Korka korka müdür yardımcısının odasına gitti. Ceketinin önünü ilikledi, kapıyı çaldı. Müdür yardımcısı Murat'ı görünce içeri çağırdı ve

"Oğlum Murat, bölüm tercih listelerine bakıyordum, seni sözel bölümünde gördüm, bir yanlışlık oldu herhalde, senin puanın sayısaşı tutuyor, sen mi yazdın sözeli?" diye sordu.

Murat ise;" Yanlışlık yok hocam, ben yazdım." dedi.

Müdür yardımcısı şaşırmişti;" Demek sen yazdın? Neden böyle bir şey yaptın oğlum? Herkes sayısal bölüme gitmek istiyor da puanı tutmuyor, senin puanım da tutuyor, derslerde de başarılısın, sorun ne?" diye sordu.

Murat çekingen bir tavır ile;" Sorun yok hocam, ben yazar olmak istiyorum, o yüzden sözel tercih ettim." diye cevap verdi.

Müdür yardımcısı gülererek;" Sen yine yazarsın oğlum, sözel bölüm tembellerle, serserilerle, kavgacılarla dolu. Ne yapacaksın sen orada? Sen çalışkan akıllı bir öğrencisin, seni sayısala yazıyorum, itiraz istemem!" dedi.

Dediği gibi Murat'ı da sayısal bölüme kaydetti. Murat hiç bir şey yapamadı ve sayısal bölüm öğrencisi oldu. Sevmediği derslere çalışmak zorunda kaldı. Dersi geçecek kadar çalışmak bile kendine eziyet gibi geldi. Bu yüzden üniversite sınavına da çalışmadı ve çok yüksek bir puan alamadı. Okul müdür yardımcısının bu küçük dokunuşu ile Murat'ın hayatı geri döndürülemez bir şekilde değişmişti. Belki bir yazar olacak, belki edebiyat fakültesini bitirecekti. Kendince bir yazdı sonraları ama imkânları elverdiği ölçüde bir hobiyi geçemedi bu iş. Çünkü yaşaması, hayatta kalması için hep çalışması gerekmekteydi.

Belki de bu tercihler adamın istediği gibi yapılışaydı yüreğinde taşıdığı yaralı öykü hiç

gerçekleşmeyecek ve tüm zamanı hüzne boğulmayacaktı. Ama geçmişi ve geçmişte yapılan tercihleri değiştirmenim bir yolu var mıydı? Elbette bu mümkün değildi.

(Birinci Bölüm Sonu)